

Klinisk teori och praktik 5
30,0 Högskolepoäng

Kod: LPG009

Nivå inom studieordning: Avancerad nivå

Ämnesgrupp: ME1 Medicin

Huvudområde : SAMCA Medicin

Betygsskala: UG Tvåradig skala

Kursens moduler	Seminarium ObGyn, 1,6 Högskolepoäng
	Seminarium Pediatrik, 1,5 Högskolepoäng
	Seminarium BUP, 1,0 Högskolepoäng
	Seminarium Dermatologi, 1,5 Högskolepoäng
	Seminarium Klinisk genetik, 0,8 Högskolepoäng
	Seminarium Global hälsa, 1,2 Högskolepoäng
	Seminarium Professionell utveckling, 1,0 Högskolepoäng
	VFU Obstetrik och gynekologi, 7,0 Högskolepoäng
	VFU Pediatrik, 7,0 Högskolepoäng
	VFU Dermatologi, 1,5 Högskolepoäng
	VFU Generiska lärandemål, 0,5 Högskolepoäng
	Skriftlig tentamen, 2,1 Högskolepoäng
	Muntlig tentamen Obstetrik och gynekologi, 0,2 Högskolepoäng
	Webbtest, 0,9 Högskolepoäng
	Portföljexamination Professionell utveckling, 0,2 Högskolepoäng
	Objective Structured Clinical Examination (OSCE), 2,0 Högskolepoäng

Beslutsfattare

SA1 Läkarprogramkommittén

Beslutsdatum

2025-04-29

Ikraftträdandedatum

2025-06-23

Gäller från termin

Höstterminen 2025

Diarienummer

GU 2025/1339

Medverkande institution

Institutionen för medicin
Institutionen för neurovetenskap och fysiologi
Institutionen för biomedicin

Inplacering

Kursen är obligatorisk inom Läkarprogrammet, 360 högskolepoäng och utgör termin 9.

Behörighetskrav

Godkänt betyg Klinisk teori och praktik 3, 30 hp och dessutom ska samtliga kurser placerade före terminskurs 7, enligt läkarprogrammets utbildningsplan, vara godkända. Vidare krävs godkänt betyg på följande kursmoment på kurs Klinisk teori och praktik 4: VFU motsvarande 8 hp med ingående praktiska moment i simulerad miljö.

Innehåll

Kursen består av teoretiska och praktiska moment inom kursens ämnesområden barnmedicin (barnallergologi, barnkardiologi, barngastroenterologi, barnimmunologi och reumatologi, barnendokrinologi och diabetes, barnnefrologi, barnonkologi, barnneurologi och habilitering samt neonatologi), barnkirurgi, barnortopedi, barn- och ungdomspsykiatri, gynekologi, obstetrik, reproduktionsmedicin, klinisk genetik samt dermatologi. Kursen ger grundläggande kunskap om handläggning av vanliga, farliga och akuta tillstånd inom kursens områden. Kursens koppling till listan över kliniska situationer som en legitimerad läkare självständigt ska kunna handlägga framgår av bilaga 1.

Vidare syftar kursen till ökad förmåga att tillämpa de lagar som utgör grunden för handläggning av patienter som kan fara illa i nära relationer. Kursen behandlar även sjukdomsförebyggande arbete inom mödra-, barn- och skolhälsovård.

Under kursen får studenten fördjupad förståelse och färdighet för professionell utveckling (PU) inom etik, ledarförmåga och samarbete, mänskliga rättigheter och genusperspektiv.

Kursen ger en överblick över globala hälsofrågor ur ett multidisciplinärt perspektiv. Den tar upp tillämpningsområden inom global hälsa, sjukdomsbörda, hälsodeterminanter, kontext, kriser, etik och interventioner.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) ingår med placeringar inom de olika kliniska ämnena.

Mål

Kunskap och förståelse

Efter godkänd kurs ska studenten utifrån de centrala kliniska situationerna kunna:

- diagnostisera och handlägga vanliga, allvarliga och akuta sjukdomstillstånd inom kursens ämnesområden barnmedicin (barnallergologi, barnkardiologi, barn gastroenterologi, barnimmunologi och reumatologi, barnendokrinologi och diabetes, barnnefropati, barnonkologi, barnneurologi och habilitering samt neonatologi), barnkirurgi, barnortopedi, barn- och ungdomspsykiatri, gynekologi, obstetrik, reproduktionsmedicin, klinisk genetik samt dermatologi
- redogöra för epidemiologi, etiologi, patogenes och patofysiologi vid vanliga, allvarliga och akuta sjukdomar och tillstånd inom kursens ämnesområden

Efter godkänd kurs ska studenten inom kursens ämnesområden kunna:

- redogöra för den fysiologiska förändringar hos kvinnan under graviditet, förlossningens faser och fostrets passage under förlossningen
- redogöra för barnets fysiologiska utveckling från födelsen och framåt
- beskriva hur mödra-, barn-, skolhälsovården och ungdomsmottagningar är organiserade i Sverige, samt beskriva strategier för hälsoinriktat och förebyggande arbete inkluderat screening, informationsspridning samt likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård
- förstå hur preventiva åtgärder kan förebygga sjuklighet inom kursens ämnesområden
- diskutera svåra situationer kopplade till våld i nära relationer så som orosanmälan avseende barn som far illa samt spårsäkring och omhändertagande vid misstänkt sexuellt övergrepp
- redogöra för hur patienters kön, kulturella, socioekonomiska, religiösa och etniska bakgrund kan påverka förekomst av sjukdomar och dess behandling inom kursens ämnesområden
- redogöra för regelverk om mänskliga rättigheter, barnkonventionen, samt lagstiftning som reglerar abortverksamheten, fosterdiagnostik, genetisk integritet, sexuella övergrepp, barnmisshandel, infertilitetsbehandling, Preimplantatorisk Genetisk Testning (PGT), vården av minderåriga samt bemötande av barn som anhörig
- redogöra för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- beskriva den globala sjukdomsbyggnaden när det gäller mödra- och barnhälsa, infektionssjukdomar, icke smittsamma sjukdomar och skador
- diskutera hur lokala, nationella och internationella omständigheter kan påverka enskilda personers och hälso- och sjukvårdssystemens praxis för sjukdomshantering
- diskutera begreppen "mänskliga rättigheter" och "rätten till hälsa" ur ett globalt perspektiv

Färdigheter och förmåga

Efter godkänd kurs ska studenten utifrån de centrala kliniska situationerna kunna:

- tillämpa ett personcentrerat och åldersanpassat arbetssätt för att inhämta en strukturerad anamnes och genomföra ett kliniskt relevant status anpassat efter den aktuella situationen samt sammanställa och skriftligt dokumentera patientmötet
- under handledning genomföra relevant provtagning som cellprovtagning, provtagning för sexuellt överförbara sjukdomar samt utföra stansbiopsi i huden
- under handledning genomföra hudsutur
- utifrån anamnes och status prioritera arbetsdiagnos bland relevanta differentialdiagnoser och i samråd med patienten och/eller vårdnadshavare upprätta en initial utredningsplan, utforma eventuell remiss, och ge strukturerad rapport till kollega/annan personal
- utifrån vald utredningsplan tolka tillgängliga utredningsresultat och under handledning i samråd med patienten och/eller vårdnadshavare genomföra farmakologisk och ickefarmakologisk behandling
- under handledning identifiera patienter i behov av akut vård och genomföra ett primärt omhändertagande, inkluderande att upprätta och påbörja en initial behandlingsplan i samråd med patient och/eller anhöriga/vårdnadshavare
- identifiera behov av och initiera preventiva åtgärder
- visa förmåga att söka information om diagnoser i relevanta databaser
- utfärda recept

- skriva orosanmälan enligt Socialtjänstlagen
- i simulerad miljö förmedla svåra besked till patient och/eller vårdnadshavare
- arbeta i team kring patienten som ledare och som medarbetare
- i simulerad miljö analysera, dokumentera och kommunicera vårdskada eller risk för vårdskada i organisationen
- i realistisk simulerad miljö handlägga patientfall relaterade till samtliga av läkarprogrammet definierade kliniska situationer
- reflektera över den egna utvecklingen avseende förmågan att utföra centrala arbetsuppgifter för läkare och redovisa en plan för progression
- visa förmåga att integrera de förhållningssätt och färdigheter som krävs för att kunna anförtros utförande av centrala arbetsuppgifter för läkare under indirekt handling vid verksamhetsförlagd utbildning

Efter godkänd kurs ska studenten inom kursens ämnesområden kunna:

- analysera styrkor och svagheter i globala hälsodata om sjukdomars utbredning och hälsodeterminanter
- argumentera för och emot globala hälsointerventioner utifrån ett multidisciplinärt synsätt

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter godkänd kurs ska studenten inom kursens ämnesområden kunna:

- uppvisa förståelse och kunna diskutera utmaningar avseende genomförandet av vetenskapliga studier inom pediatrik, gynekologi/obstetrik och klinisk genetik med särskilt fokus på de etiska aspekterna inom respektive områden
- uppvisa ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter i olika åldrar, anhöriga och medarbetare
- reflektera över strategier som främjar ett professionellt arbetssätt, självständigt såväl som i team, samt ge exempel på hur man etablerar förtroendefulla relationer till patienter i olika åldrar, anhöriga och medarbetare inom kursens ämnesområden
- identifiera, analysera och värdera etiska och medicinska aspekter avseende begränsningar i diagnostik och behandling inom kursens ämnesområden
- identifiera, analysera och diskutera situationer där exempelvis genus, ålder eller etnicitet kan spela roll för tillgänglighet till vård, bemötande, diagnostik och behandling inom kursens ämnesområden
- visa förmåga att på ett professionellt sätt förhålla sig till sjukdoms- och symtomupplevelse samt sociala konsekvenser hos patienter inom kursens ämnesområden
- analysera hur attityder kring etik, mänskliga rättigheter och social rättvisa påverkar hälsan på individ- och populationsnivå, hälso- och sjukvårdssystem samt forskning, globalt
- beskriva vikten av ett interdisciplinärt perspektiv för att ta sig an utvalda globala hälsofrågor

Hållbarhetsmärkning

IH Ingen hållbarhetsmärkning.

Former för undervisning

Undervisningen sker i form av:

- föreläsning
- seminarium
- grupparbete
- peer-learning: studentåterkoppling
- gruppövning
- rollspel
- fallpresentation/diskussion
- simuleringsövning
- auskultation
- VFU

Under VFU tränar studenten sin färdighet att utföra för läkare centrala professionella aktiviteter och får återkoppling på dessa moment enligt modellen för "Entrustable Professional Activities" (EPA).

Undervisningsspråk: svenska

Vissa moment kan komma att ges på engelska.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande moment:

- seminarier: barnmedicin, barnkirurgi, barnortopedi samt barn- och ungdomspsykiatri (2,5 hp)
- seminarier: gynekologi, obstetrik, reproduktionsmedicin samt dermatologi (3,1 hp)
- seminarier: professionell utveckling, klinisk genetik och global hälsa (3 hp)
- skriftlig terminstentamen (2,1 hp)
- webbtester (0,9 hp)
- muntlig tentamen i gynekologi, obstetrik och reproduktionsmedicin (0,2 hp)
- portföljexamination i professionell utveckling (0,2 hp)
- VFU
 - VFU pediatrik (7 hp)
 - VFU obstetrik och gynekologi (7 hp)
 - VFU dermatologi (1,5 hp)
 - VFU generiska lärandemål (0,5 hp)
 - OSCE (2 hp)

Objective Structured Clinical Examination

Nivåexamination med fokus på färdigheter som studenterna har inhämtat under terminerna 5-9.

Examinationen sker i form av Objective Structured Clinical Examination (OSCE), och omfattar 10-13 stationer. Under tentamen examineras kliniska färdigheter t ex anamnes, status och tolkning av utredningsfynd, men även kommunikation med patient i olika åldrar, anhöriga och med medarbetare i sjukvården. Särskild vikt läggs vid bedömning av kliniskt beslutsfattande.

Följande ämnen kan ingå i examinationen:

internmedicin, kirurgi, psykiatri, allmänmedicin, professionell utveckling, urologi, ortopedi, handkirurgi, anestesi/IVA, akutmedicin, kardiologi, lungmedicin, reumatologi, infektion, neurologi, radiologi, dermatologi, obstetrik och gynekologi, pediatrik, öron-näsa-hals, ögon samt onkologi.

För godkänd VFU krävs obligatorisk närvaro samt genomförda moment enligt en eportfölj för professionella aktiviteter (EPA).

Eventuell frånvaro vid obligatoriskt moment innebär att momentet eller delar av momentet måste genomföras vid senare tillfälle. Detta ska ske så snart det är möjligt efter överenskommelse med terminsansvarig lärare.

Antalet examinationstillfällen vid VFU är begränsad till två tillfällen.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter och förhållningssätt att det föreligger en påtaglig risk att studenten kan komma att skada sig själv eller någon annan person fysiskt eller psykiskt eller att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras.

När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. Orsaken till att VFU avbryts på detta sätt ska dokumenteras och en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle. Student som underkänts i den praktiska delen (VFU) har möjlighet att genomgå kursen ytterligare en gång.

Om en student som har underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byta examinator inför nästa examinationstillfälle ska en sådan begäran bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (6 kap. 22 § HF). I de fall antalet tillfällen för praktik, VFU eller motsvarande utbildningsperioder är begränsat till två, kan student begära byte av examinator efter första examinationstillfället.

Om en student har fått besked om pedagogiskt stöd från Göteborgs universitet med rekommendation om anpassad examination och/eller anpassad examinationsform kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens lärandemål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att bevilja studenten anpassad examination och/eller anpassad examinationsform.

Om en kurs har avvecklats eller genomgått en större förändring ska studenten erbjudas minst två examinationstillfällen, utöver ordinarie examinationstillfälle. Dessa tillfällen fördelas under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen avvecklats. Vad gäller praktik och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Om en student har fått besked om att denne uppfyller kraven för att vara student vid Riksidrottsuniversitetet (RIU-student) har examinator rätt att besluta om anpassning vid examination, om detta görs i enlighet med Lokala regler gällande RIU-studenter vid Göteborgs universitet.

Betyg

På kursen ges något av betygen Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursvärdering

Kursvärdering sker under pågående kurs i form av kursnämnd där kursens förtroendevalda diskuterar med kursledningens representant/er. Protokollet publiceras på Göteborgs universitets läroplattform. Skriftlig kursvärdering sker efter kursens första halva och igen efter kursens slut med hjälp av kursvärderingsenkät. En sammanställning av kursutvärderingen publiceras på läroplattformen och ligger till grund för utveckling av kursen.

Resultatet och eventuella förändringar i kursens upplägg ska förmedlas både till de studenter som genomförde värderingen och till de studenter som ska påbörja kursen.

Övriga föreskrifter

VFU kan ske utanför Göteborgsområdet vilket kan medföra kostnader för studenten.

VFU kan ske på kvälls-, natt- och helgtid.

Vid VFU kan vissa enheter kräva att studenten ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret. Det är därför viktigt att studenterna alltid har ett giltigt utdrag som kan visas upp vid anmodan. Inom vissa verksamheter kan också ID-kontroll av studerande förekomma.

Vid VFU inom barnsjukvården krävs vaccination enligt verksamhetens riktlinje.

Vid VFU gäller Västra Götalandsregionens och Region Hallands bestämmelser för tystnadsplikt och sekretess.

Vid VFU följs respektive verksamhets vårdhygieniska rutiner.

Inslag av distans/nätundervisning förutsätter tillgång till dator, webbkamera och uppkoppling.

Bilaga 1 – Kliniska situationer

Läkarprogrammet har definierat ett antal (ca 100) kliniska situationer som en nylegitimerad läkare kommer att möta och därför förväntas kunna handlägga. Nedanstående situationer är ett urval som är vanligt förekommande inom kursens ämnesområden. De kliniska situationerna är definierade för att studenten skall veta inom vilka områden examinationen sker. Studenten skall för nedanstående kliniska situationer kunna redogöra för patofysiologiska mekanismer och klinisk bild, samt beskriva och motivera omhändertagande, inkluderande utredning, behandling och relevanta differentialdiagnoser.

Aggressivitet och irritabilitet
Akut krisreaktion
Andningssvårigheter
Aptitlöshet
Avvikande diagnostiska och accidentella fynd
Avvikelser från barns normala utveckling
Barnmisshandel
Bedömning av funktionsvariation
Blod i avföring
Blod i urinen/proteinuri
Blodtrycksförändringar
Blödningsbenägenhet
Buksmärta
Chock
Diarré
Feber
Flytningar (kvinnor/män)
Fosterdiagnostik
Frakturer
Främmande kropp
Förvirring
Förändrad hudfärg
Förändrad vätske- och elektrolytbalans
Förändrade avföringsvanor
Förändringar i sjukdomspanorama
Genetisk sjukdom i släkten
Halsbränna/sura uppstötningar
Hjärtklappning/onormal hjärtrytm
Hjärtstillestånd
Hosta
Hudbesvär
Huvudvärk/ansiktvärk
Hår och nagelbesvär
Hälsofrämjande åtgärder
Hörselnedsättning/öronsusningar
Illamående och kräkningar
Klåda
Kraftnedsättning
Kramper
Känselförändring
Känslighet för infektioner
Långvarig smärta/värk
Medvetanderubbning
Menstruationsproblem
Normal förlossning/amning
Ofrivilliga rörelser
Oro/ångest/panikångest
Palpabla resistenser
Person som motverkar vård som bedöms som nödvändig
Personlighetsförändring
Pigmentförändringar
Preventivmedel
Psykisk ohälsa
Psykiska effekter av trauma
Reproduktion/graviditet
Risk för våld mot annan
Rörelserubbningar

Screening
Sexuell olust/dysfunktion
Smärta vid avföring
Smärtande och/eller svullen led/leder
Språk och talrubbning
Stämningslägespåverkan
Substansbruk och abstinens
Suicidrisk/suicidförsök/ och/eller självskadebeteende
Sveda/sår/klåda i underlivet
Svettningar/vallningar
Svimning
Svullen buk
Svullna extremiteter
Sväljningssvårigheter
Syndrom
Sår/sårskador
Sällsynta diagnoser
Testikelsmärta/testikelsvullnad
Tvångstankar och handlingar
Törst/uttorkning
Vaginal blödning
Vanföreställningar/hallucinationer
Vattenkastningsbesvär/anuri
Viktminskning
Våld i nära relationer
Våld/misshandel
Ätstörning
Övervikt/fetma